

MILLEGA ARVESTADA KOOLIVÕRGU ÜMBERKORRALDAMISE AJA- VÕI TEGEVUSKAVA KOOSTAMISEL

Lii Laanemets, Türi vallasekretär

Karin Tenisson-Alev, Järva vallasekretär

Koolivõrgu ümberkorraldamise võimalused

1. **Asutada** täiesti uus kool
2. **Lõpetada** kooli tegevus
3. **Korraldada** tegutsevate koolide **tegevus ümber** (PGS § 80 lõikes 2) järgmiselt:
 - 3.1. koolid **ühendatakse** üheks või mitmeks kooliks, mille tulemusel ühendatavate koolide tegevus **lõppeb** ja ühendatavate koolide baasil (n.ö õigusjärglasena) **moodustub** uus kool või moodustuvad uued koolid;
 - 3.2. kool või koolid **liidetakse** teise kooliga, mille tulemusel liidetava kooli või liidetavate koolide tegevus **lõppeb** ja tegevust jätkab (n.ö õigusjärglasena) kool, mille juurde koolid liideti;
 - 3.3. kool **jaotatakse** vähemalt kaheks kooliks, mille tulemusel jaguneva kooli tegevus **lõppeb** ja kooli baasil **moodustuvad** (n.ö õigusjärglasena) uued koolid;
 - 3.4. kool **eraldatakse** teisest koolist, mille tulemusel **jätkab tegevust** senine kool ja **moodustub** lisaks uus kool;
 - 3.5. **muudetakse** põhikooli või gümnaasiumi **tegutsemise vormi**

Kooli tegevuse alustamiseks või jätkamiseks peavad olema tagatud õigussuhted, mis garanteerivad, et olemas on:

- nõuetekohane keskkond kooli pidamiseks;
- kooli tegutsemiseks vajalikud õigusaktid
- registreering riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris, kehtiv koolitusluba, registreering EHISes
- õpetamiseks vajalikud metoodilised vahendid ja nõuetele vastav sisustus
- nõuetele vastavad töötajad, lepingud sõlmitud nõuetekohases menetluses, töötajate kohta kanded TÖRis, EHISes
- õpilased

Kooli tegevuse lõpetamiseks peab asutuse tegevuse lõppemise kuupäevaks olema tagatud, et:

- töötajate töösuhted on õiguspäraselt lõpetatud
- õigussuhted õpilaste vanematega on lõpetatud
- lõpetatud on kooli toimimiseks vajalikud lepingud
- rahalised kohustused on täidetud
- kooli tegevuse jooksul loodud või saadud teave säilib vastavalt tähtajale
- kooli valduses olev vara on üle antud
- kool on kustutatud riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste registrist ja kanded EHISest

Uue kooli asutamine (PGS § 61 jj), 1

- Kooli asutamine on sätestatud KOVi arengukavas ja arvestatud eelarvestrateegias ning KOVi eelarves
- Kooli asutamise otsus tuleb volikogus vastu võtta ja kooli põhimäärus kehtestada arvestusega, et kool asutusena peab hakkama tegutsema varem, kui saab hakata tegutsema koolina
- Kooli registreerimine riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikus registris – registreerimisdokumendid esitab valla/linna ametiasutus
- Kool saab registrikoodi kooli asutusena tegevuse alustamise kuupäevast
- Konkursidirektori ametikoha täitmiseks, direktori ametisse kinnitamine ja lepingu sõlmimine

Uue kooli asutamine, 2

- Direktor:
 - teeb toimingud personali tagamiseks ja sõlmib töölepingud; sõlmib võlaõiguslikud lepingud (nt tervishoiuteenuse tagamine)
 - hangib load ja kooskõlastused kooli hoonete, rajatiste, territooriumi, sisustuse jms tervishoiu- ja ohutusnõuetele vastavuse kohta
 - tagab asutuse teabehalduse ning sisemised töökorralduse reeglid
 - koostab koostöös kooli pidajaga kooli eelarve
- Ametiasutus esitab taotluse koolitusloa saamiseks
- Kool võib hakata õpilasi kooli vastu võtma alates koolitusloa andmisest.

Kooli tegevuse lõpetamine, 1

- Kooli tegevuse lõpetamine nähakse ette KOV arengukavas
- Volikogu võtab vastu otsuse kooli tegevuse lõpetamise kohta, soovitav otsus vastu võtta sulgemisele eelneva aasta lõpus või hiljemalt sulgemise aasta jaanuaris; sulgemise otsuse eelnõule tuleb hankida vajalikud arvamused
- Võetakse vastu õigusakt kooli valduses oleva vara üleandmise kohta ning kooli tegevuse käigus saadud ja loodud teabe hoidja määramise kohta
- Ametiasutus teavitab PGŠis sätestatud isikuid ja asutusi kooli tegevuse lõppemisest hiljemalt 1. aprilliks
- Kooli tegevuse lõppkuupäev peab jääma ajavahemikku 01.07-31.08
- KOV organid tunnustavad kehtetuks kooli tegevusega seotud õigusaktid

Kooli tegevuse lõpetamine, 2

- Direktor:
 - teavitab töötajaid koondamissituatsioonist
 - korraldab kooli kaudu sõlmitud lepingute ülesütlemise ning lepingutest tulenevate kohustuste täitmise
 - korraldab koolis loodud ja saadud teabe korrastamise ja säilitamiseks üleandmise, andmekogudes kooli nimel tegutsevate isikute õiguste lõpetamise
- Ametiasutus tagab, et kool on riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste registrist ja EHISest kustutatud

Kooli tegevuse ümberkorraldamine

- Koolide tegevuse ümberkorraldamisel on liigist tulenevalt protseduurilisi sarnasusi kooli asutamise ja lõpetamisega, samas on igal ümberkorralduse liigil oma nüansid
- Ümberkorraldamise ettevalmistamine nõuab eeldatavalt rohkem kui aasta ettevalmistust
- Algab KOV arengudokumentides koolivõrgu muutusteks vajalike asjaolude ning tegevuste kajastamisega
- Ümberkorraldamise tulemusel peavad uued koolid alustama tegevust ning osa koolide tegevus lõppema ajavahemikus **1. juulist sama aasta 31. augustini** (PGS § 80 lg 5)
- Kui ümberkorraldamise tulemusel tuleb taotleda kas uus koolitusluba või selle muutmist, tuleb dokumendid esitada HTMile hiljemalt õppeaasta **1. aprilliks**.

Koolide ühendamine

- Volikogu otsus koolide tegevuse ümberkorraldamise kohta **soovitavalt õppetöö tegevuse alustamisele eelneva aasta september-oktoober** või veel varem, samal ajal ka põhimääruse kehtestamine
- Otsusest peab olema aru saada, et uus kool moodustub ja ühendatavad koolid lõpetavad tegevuse asutuste tegevuse ümberkorraldamise tõttu
- Koolile direktori leidmine (sisekonkurss – avalik konkurss)
- Direktor korraldab moodustuva kooli personaliküsimused; tagab kooli dokumentide koostamise, vajadusel vajaliku keskkonna, õppevahendid jms, koostab kooli eelarve
- **Pärast koolitusloa saamist** määratakse õpilastele elukohajärgne kool ja vanematele määratakse tähtaeg, millal tuleb teada anda, kui laps ei jätkä õppimist ühendatud koolis

Koolide liitmine

- Volikogu otsus koolide liitmise kohta, tähtaeg sama, mis koolide ühendamisel; vajadusel kooli põhimääruse muutmine või uue kehtestamine
- Kooli juhtimisega ja personaliga seotud küsimuste lahendamine, lepingute lõpetamine või üleandmine; teabe korrastamine ja üleandmine
- Vajadusel koolitusloa muutmise taotlemine
- Elukohajärgse kooli määramine ja vanematele tähtaja andmine
- Tehakse vajadusel toimingud kooli rahastamise korrigeerimiseks

Koolide jaotamine

- Volikogu otsus kooli tegevuse ümberkorraldamise (jaotamise) kohta, tähtaeg sama, mis koolide ühendamisel; moodustuvate koolide põhimääruste kehtestamine
- Direktorite leidmine moodustuvatele koolidele
- Direktorid korraldavad moodustuvate koolide personaliküsimused; tagavad kooli dokumentide koostamise, tagatakse vajalik keskkond, õppevahendid jms, koostatakse koolide eelarved
- Jagunemise teel tegevust lõpetava kooli direktor korraldab lepingute ülesütlemise või üleandmise; asutuse teabe korrastamise ja üleandmise.
- **NB! Oluline määrata, milline kool jääb jagunenud kooli teabe hoidjaks**
- Koolitusloa taotlemine
- Elukohajärgse kooli määramine ja vanematele tähtaja andmine

Kooli eraldamine

- Volikogu otsus kooli tegevuse ümberkorraldamise kohta, tähtaeg sama, mis koolide ühendamisel; põhimääruse kehtestamine
- Eraldumise teel tekkivale uuele koolile direktori leidmine
- Moodustuva kooli direktor korraldab personali küsimused, sõlmib lepingud, tagab teabehalduse jm dokumendid, koostatakse kooli eelarve, tagatakse vajalik keskkond, õppevahendid jms
- Taotlus koolitusloa saamiseks moodustuvale koolile
- Elukohajärgse kooli määramine ja vanematele tähtaja andmine, kui nad ei soovi, et laps jätkab õpinguid eraldamise tulemusena asutatavas koolis

Koolide tegutsemisvormi muutmine

- Kooli tegutsemisvormi muutmine ei tekita üldjuhul olukorda, kus asutus lõpeb või moodustuvad uued asutused. Tegutsemisvormi muutmine eeldab siiski valdavalt ühiskondlikku kokkulepet ehk samuti vastavate asjaolude määramist arengudokumentides, kindlasti kooli põhimääruse muutmist ning võib kaasa tuua vajaduse muuta koolitusluba (vt tegutsemisvormid PGS § 2).
- Koolitusloa muutmise ja kooli tegutsemisvormi muutmine on samuti seotud PGSiis märgitud tähtaegadega ning on sarnased koolide ümberkorraldamisega seotud kuupäevadega (kooli tegevus korraldatakse ümber perioodil 01.07-31.08; ümberkorraldusest tuleb lapsevanemaid, personali ja asjaomaseid asutusi teavitada 1. aprilliks ning vajadusel koolitusloa taotlus esitada samuti hiljemalt 1. aprilliks).
- Kooli tegutsemisvormi muutmine võib kaasa tuua muudatused personalis, mis eeldab omakorda TLS-st tulenevalt koondamise tähtaegade järgimist.

Täname tähelepanu eest!